

sidste Indskrænkning og kun lod den gælde for kommunale Tjenestemænd, overfor hvem den i hvert Fald har større Berettigelse.

Betydeligt større Rækkevidde har imidlertid den anden Ændring i § 10, som gaar ud paa at flytte den mellemkommunale Beskatning over fra Skatteprocenten til Ligningsprocenten som Basis. Ogsaa den kan vistnok paa sine Steder give Anledning til Resultater, som afvige meget fra det tilsigtede. Motiveringen er den, at Ligningsprocenten gennemgaaende er højere end Skatteprocenten, saa at Beskatning efter Ligningsprocenten gennemgaaende skulde indbringe mere end Beskatning efter Skatteprocenten. Det er ganske vist Regelen, en Regel, hvorfra der dog sikkert findes mange Undtagelser, ikke i Købstæderne, men paa Landet. For Skatteaaret 1906—07 har Statistisk Bureau givet en Oversigt over saavel Skatteprocenten som Ligningsprocenten i omtrent 1,000 danske Landkommuner. Det fremgaar deraf, at i omtrent 200 danske Kommuner, i omtrent Femtedelen, er Skatteprocenten højere end Ligningsprocenten. Altsaa i disse Kommuner finder det modsatte Forhold Sted af, hvad der ligger som Motiv til den Ændring, der er indført i Lovforslaget. Det er betegnende nok, at særlig i Frederiksborg, Præstø, Maribo, Svendborg og Randers Amter er dette Forhold almindeligt med den relativt høje Skatteprocent, altsaa Egne i Landet, hvor den store Jordbesiddelse er fremherskende, hvor der er mange Godsejere og større Proprietærer, og man kan sikkert heraf slutte, at naar Skatteprocenten i disse Kommuner er saa forholdsvis høj i Sammenligning med Ligningsprocenten, er det ikke eller dog ikke overvejende, fordi man i de paagældende Kommuner har undladt at gøre tilstrækkelig Brug af Fradragsbestemmelserne, men væsentligst fordi der blandt Skatteyderne i de paagældende Kommuner findes nogle enkelte rige Mænd, hvis Skatte-tillæg har mere end opvejet Skattefradraget for de smaa Skatteydere. Nu synes det mig at ville være meget uretfærdigt, om man vil straffe saadanne Kommuner, fordi deres sociale Struktur er af denne særegne Beskaffenhed, at straffe dem, fordi de benytte sig af den Ret, Loven hjemler dem til at lade de meget rige Skatteydere

bære en passende Andel af Skatten, straffe dem med at indskrænke de Indtægter, de kunne hente fra den mellemkommunale Beskatning. Og det vil i visse Kommuner vistnok ikke blive saa ringe en Indtægtsnedgang, der er Tale om. Hvis De ville tage for Dem Tallene for 1908—09, ville De se, at netop i de 5 Amter, jeg nævnede, med den forholdsvis høje Skatteprocent er det mellemkommunale Beskatningsprovenu forholdsvis betydeligt. Det viser sig, at det her udgør, maalt mod den personlige Skat til Opholdskommunen, 4,1 pCt., medens det i de øvrige Amter af Landet gennemsnitlig udgør 1,9 pCt. Der burde vistnok tages Hensyn til dette Moment under den ene eller anden Form, der burde aabnes en Ventil, saa at det f. Eks. kunde stilles Kommunerne frit, om de ved den mellemkommunale Beskatning vilde anvende Lignings- eller Skatteprocenten som Basis.

Men ganske vist i det store Flertal af Tilfælde vil Overgangen til Ligningsprocenten betyde en Begunstigelse for de paagældende Erhvervskommuner, og navnlig gælder det i alle Købstæder, at Ligningsprocenten er højere end Skatteprocenten. Jeg har for Skatteaaret 1910—11 foretaget en Sammenligning mellem de to Procenter i samtlige Købstæder og Handelspladser i Landet med Undtagelse af Frederiksberg, Aalborg, Hjørring og Mariager, hvor det af gode Grunde ikke lader sig gøre, og fundet, at Ligningsprocenten, naar man tager samtlige Købstæder under et, er 43 pCt. større end Skatteprocenten, saa at man altsaa vil kunne vente, at de Beløb, der fremkomme ved Erhvervsskatten, ville kunne forøges med 40—45 pCt. Det er ikke store Sager, det drejer sig om, men det kan dog i enkelte Tilfælde for Byer, hvor Forskellen mellem de to Procenter er særlig høj, komme til at betyde ikke saa helt lidt. Medens der er nogle Byer, hvor denne Forskel mellem Skatte- og Ligningsprocenten er meget ringe, hvor de næsten falde sammen, er der andre, hvor Forskellen er overmaade stor, hvor følgelig Overgangen til Ligningsprocenten vil faa betydelig finansiell Virkning for Kommunerne. Der er af de 70 Kommuner 3, hvor Differencen mellem de to Tal er mindre end 10 pCt., 7, hvor den er mellem 10 og 20 pCt., men paa den anden Side 5,